

Beknopt verslag gezamenlijke commissie Wonen & Ruimt, Samenleving en Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 7 februari 2023 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H. Huttinga
Commissiegriffier	:	mevrouw C.M. de Widt
Collegeleden	:	de heer J. Otter, de heer R. Wanders, de heer R. van der Weide mevrouw D.S. Leal-Keen,
De commissieleden	:	de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer E.J. Gels (VVD), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer J.H. Koops (D66), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer M.M. Tuik (CDA), de heer J.H. Nobbe (CDA), mevrouw R.E. Gommer- Gelijk (CDA), de heer A. de Vries (PvdA), mevrouw T. Hummel (PvdA), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer R. Zuiderveld (PvdA), de heer W.L.H. Moinat (SP), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer M. Woltman (Wakker Emmen), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer A.J. Jakobs (Wakker Emmen), de heer K. Bosma (PVV), de heer M.P. Hornis (50PLUS)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium

Wethouder Wanders heeft vanwege de aardbevingen van 6 februari jl. contact gezocht. met de Emmense moskee. De familieleden en andere intimi in Turkije hebben veel materiële schade, maar er zijn vooralsnog geen slachtoffers. Contact met de Syrische gemeenschap is nog niet gelukt. Na wijziging van de beleidsregels voor de energietoeslag kwamen de eerste week 300 aanvragen binnen, om meteen te verwerken richting het eerste voorschot. Dat was minder dan verwacht, wel waren er veel telefoontjes over ambtshalve toekenning e.d. De tijdelijke regeling energiekosten wordt veel geraadpleegd op de infopagina. Er wordt nog achterhaald waarom er nog zeer weinig aanvragen zijn, al verloopt de procedure ongeveer hetzelfde als bij de energietoeslag. Het landelijke noodfonds kent weer andere criteria: de gemeente kijkt hoe dit samengaat maar blijft ernaar streven, geen kansen voor inwoners te laten liggen. Ook landelijk spelen er zorgen: ligt dit aan een lager voorschotbedrag, een hoger inkomen per januari of komen er straks hoge jaarafrekeningen? Op 4 maart stopt de opvangregeling voor de Oekraïense ‘derdelanders’, circa 30 in Emmen. Onduidelijk is of ze na die deadline naar Ter Apel moeten voor de asielprocedure. De gemeenten hebben het Rijk voorgesteld genoemde einddatum op te schuiven, om te voorkomen dat op één opvanglocatie sprake is van verschillende regimes qua werk, leefgeld, voedselvoorziening etc.

Wethouder Van der Weide meldt de vaststelling in het college op 31 januari van het voorlopig ontwerp herinrichting openbare ruimte entreezone Rensenpark. Het belangrijkste doel is een fraaie aansluiting van op de Markt, met extra vergroening. Voor het project De Tuinen is subsidie

toegekend uit het Regiostedenfonds. De input tijdens de komende inloopbijeenkomst over het voorlopig ontwerp wordt gebruikt om tot de definitieve versie te komen.

3. Presentatie: Ontwikkelingen hoogspanningsstation TenneT Veenoord Boerdijk

Wethouder Van der Weide kondigt het betreffende bestemmingsplan met liefst 1.000 pagina's aan, dat in de maartcommissie wordt behandeld. Hierna houdt **de heer Veldhuis (projectmanager gemeente Emmen)** de presentatie over de ontwikkelingen rond het TenneT-hoogspanningsstation.

CDA informeert of er nog meer stations moeten komen, vanwege de vele toeritten (zes in Emmen). Zijn er tot de realisatie in 2027 nog andere mogelijkheden voor uitbreiding van de netcapaciteit?

De heer Veldhuis corrigeert dat het om 6-7 deelgebieden in heel Noord-Nederland gaat, met in Veenoord één extra toerit. Er zijn al bepaalde stappen gezet om extra capaciteit op het net te gebruiken. Of er meer stations moeten komen? Tot 2030 eerst niet, daarna is dat moeilijk te zeggen.

PvdA hoort dat binnen een straal van 750 meter omwonenden zijn gesproken. Om hoeveel gaat het? Holsloot is een van de onderzochte gebieden: waarom is dit minder geschikt als ontwikkellocatie? Daar zijn minder omwonenden dan aan de Boerdijk.

De heer Veldhuis antwoordt dat de initiatiefnemers in eerste instantie een brief hebben verstuurd aan circa 25 adressen met de eerste aankondiging van het nieuwe TenneT-station. Aan de Holsloot zijn er minder omwonenden. Enkele andere criteria, waaronder de grotere afstand naar andere ontwikkelingen (bedrijventerrein Bargermeer), wegen daar zwaarder.

Wakker Emmen vraagt of de commissie het zeer omvangrijke bestemmingsplan eerder kan krijgen. Er wordt bij nieuwe TenneT-station alleen op aanvoer gestuurd. Hoe gaat dat met het terugleveren van zonne-energie? Wordt de bekabeling van de infrastructuur hier nog op aangepast?

Voorzitter Huttinga denkt dat eerst de reguliere termijn voor het bestemmingsplan gaat gelden. Het verdient de aanbeveling het plan op hoofdlijnen te bestuderen. Eventueel is de aanlevertermijn in het presidium te bespreken. **De heer Veldhuis** zegt dat TenneT bekijkt of teruglevering voor consumenten mogelijk is te maken; hiertoe moet het onderliggende net inderdaad worden verzwaaard.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

5. Rondvraag

Wakker Emmen stelt enkele vragen na een ingezonden brief in de dorpskrant over de verkeerssituatie in Klazienaveen-centrum. Sinds 2012 verloopt het 'shared space'-principe daar goed, alleen niet qua parkeren en gedrag. In de bocht bij De Witte Olifant worden auto's op fietspaden of in de ruimte voor marktkramen geparkeerd, met gevaarlijke situaties van dien. Bij Bakkerij Bos zorgt de smalle slingerweg voor opstoppen bij bussen en het vele vracht- en boodschappenverkeer. Zijn deze knelpunten op te lossen, bijvoorbeeld met een tijdelijke inrichting?

Wethouder Van der Weide herkent de geschetste situaties. B&W kijken samen met de winkeliers naar meerdere ontwikkelingen inzake de ovonde bij het blok appartementencomplex/Aldi en een eventuele nieuwe Albert Heijn. Er zijn ook daar verkeerstechnische problemen en bovendien is het centrum te veel versteend. Voor het laatste spelen vergroeningsplannen vanwege de opgave van de klimaatadaptieve inrichting. De beide geschetste probleemsituaties worden samen met de andere ontwikkelingen in een integraal centruminrichtingsplan voor Klazienaveen vertaald. Bovendien is gedrag over het algemeen niet met enkele kleine inrichtingsmaatregelen te sturen.

PvdA heeft twee vragen. 1) Er zijn signalen over recent toenemende onrust in het uitgaansleven rond het Raadhuisplein in Emmen, met steeds meer incidenten. Zijn er aanwijsbare oorzaken hiervoor? Is er overleg met de horeca ter plekke en wordt er gehandhaafd op het maximumaantal bezoekers? Volgen er veiligheidsmaatregelen? Zo ja, welke? 2) Het recente rapport van de Nationale (Kinder)ombudsman over gedwongen uithuisplaatsingen bevatte veel zorgen over deze (kwetsbare) gezinnen. Er moet meer aandacht komen voor gemeentelijke zorgplicht voor

alternatieve huisvesting, adequate voorlichting van de gezinnen en data verzamelen en monitoren rond gedwongen uithuisplaatsingen. Gebeurt dat ook in Emmen? Is alternatieve huisvesting geregeld? Hoe vergaat het de gezinnen en kinderen na een uithuisplaatsing?

Wethouder Otter zal vraag 1 doorspelen naar de burgemeester voor een schriftelijk antwoord.

Wethouder Wanders memoreert dat de laatste jaren geen gedwongen uithuisplaatsingen plaatsvonden in de gemeente. Beleid is om samen met corporaties dit te voorkomen. Vrijwel altijd gaat het om alleenstaanden die geen hulp wensen én geen goede huurders zijn. Naast betalingsachterstanden gaat het ook over overlast en geen zicht op verbetering. Via de 'aandachtsfunctionaris' proberen de wooncorporatie en Sedna in contact te komen met deze huishoudens. Ook wordt GGZ ingeschakeld voor het vervolgtraject. Vorig jaar waren er 10-11 uitplaatsingen. Tegelijk gaat de gemeente binnenkort in overleg met particuliere verhuurders over (de pilot) verduurzaming. Dit natuurlijke moment wordt aangevat om ook het thema dreigende uithuisplaatsingen aan te kaarten.

VVD heeft drie vragen. 1) De overlast van asielzoekers in Ter Apel e.o. neemt weer toe. In Nieuw-Weerdinge zijn er opengebroken auto's, winkeldiefstal en onveiligheid op straat. Volgens de burgemeester van Westerwolde is er intensief overleg met het Rijk, de politie en het COA. Is het college hierin betrokken? De proef met straatcoaches verminderde de overlast tijdelijk. Wordt dit effect nog geëvalueerd en is deze inzet uit te breiden? Welke acties ondernemen B&W om de veiligheid van de inwoners van de dorpen rond Ter Apel te waarborgen? 2) De vele evenementen en bouwwerkzaamheden in het oude Belastingkantoor beginnen hun sporen na te laten op het fraaie Raadhuisplein. Wat gaan B&W hieraan doen en met welke opknopwerkzaamheden? 3) Een stuk van het veelgebruikte fietspad op het tracé bedrijventerrein Pollux Klazienaveen-viaduct A37-Oranjedorp-Emmen is niet verlicht en geeft zeker in wintermaanden op het traject Koreander-Rozemarijn sociale onveiligheid. Is daar op korte termijn verlichting te plaatsen?

Net als bij de VVD bereiken de **PVV** signalen over de toenemende overlast door asielzoekers in Nieuw-Weerdinge. De inwoners zoeken meer de confrontatie met deze raddraaiers door het recht in eigen handen te nemen, een zorgelijke ontwikkeling. Hoeveel van deze overlastmeldingen waren er de afgelopen tijd in Nieuw-Weerdinge? Hoe denken B&W de overlast te beperken, zodat de inwoners zich weer veilig voelen in hun eigen dorp? Is het college eens over meer preventieve controles? Is het een idee om de straatcoaches en boa's 24/7 te laten surveilleren in Nieuw-Weerdinge, zodat zij bij calamiteiten eventueel sneller kunnen reageren?

Wethouder Otter zal vraag 1 van de VVD en de vragen van de PVV doorspelen naar de burgemeester voor een schriftelijk antwoord.

Wethouder Van der Weide erkent dat de nieuwigheid ervanaf is op het Raadhuisplein. Her en der zijn er gebruikerssporen, al probeert de gemeente scherp toe te zien op het netjes achterlaten door de organisatoren. Bepaalde pleinmaterialen zijn esthetisch fraai, maar qua onderhoud wellicht minder geschikt. Hiervoor heeft de raad voor 2023 50.000 euro onderhoudsbudget uitgetrokken. Voor de lange termijn is de gemeente nog verder aan het puzzelen. Naar genoemd fietspad Klazienaveen-Emmen is gekeken bij het beleidsplan in 2021 naar updaten van de openbare verlichting langs fietspaden tussen de kernen. Het genoemde tracé staat op de planning om aan te pakken. Dit gebeurt niet eerder dan strikt noodzakelijk.

D66 heeft twee vragen. 1) In februari start de oplevering van de nieuwe woningen in het voormalige Belastingkantoor. Dit pand heeft nog een ouderwetse gasaansluiting. Klopte deze, voor D66 teleurstellende constatering? Wordt daar ook straks gebruik van gemaakt? 2) Het college sloeg bij de energietoeslag van 1.300 euro nogal een flater door voorbarige beloftes niet waar te maken. Dit relatief grote bedrag kwam zo niet bij inwoners terecht die het al moeilijk hebben. Emmen is een van de weinige gemeenten waar deze fout is gemaakt. Hoe reflecteert het college hierop?

Wethouder Otter bevestigt het gasgebruik van dit pand, dat ondanks de verbouwing (wettelijk) is toegestaan. Met de ontwikkelaar is indertijd gesproken. Bij dit soort gebouwen is verduurzaming tot

100% gasloos zeer complex qua aanleg van waterpompen of grondboringen voor aardwarmte. Vanwege de centrumlocatie was die investering niet mogelijk. Wel positief is dat het gebruik van het bestaande betoncasco 20.000 ton CO2 aan milieuwinst opleverde.

Wethouder Wanders brengt in herinnering dat het college eerst vier maanden moest wachten op concrete actie vanuit het kabinet op de energiearmoede. In september-oktober pas volgde de brief van de minister van Financiën met de opmaat naar de energietoeslag 2023, inclusief mogelijke bevoorschotting in december. Het college mocht deze informatie als betrouwbaar beoordelen en reageerde proactief, conform op verzoek van het ministerie en de brede wens in de raad. Echter, pas eind december presenteerde het ministerie een wetswijziging waarin rechtmatigheid boven doelmatigheid gaat. Het college moest hierop acteren: het was niet verantwoord om 6 miljoen te veel uit te geven, waar de gemeente achteraf geen goedkeuring zou krijgen van het ministerie – hoe betreuenswaardig ook voor de inwoners. Het Rijk bleef daarbij in gebreke. Vele gemeenten waren aan het worstelen met de bevoorschotting en al dan niet uitstel naar 2023. Er waren zelfs gemeenten die in de eerste weken van januari op de wetswijziging hun loketten sloten omdat zij hun inwoners niet konden bedienen. Het woord ‘fout’ is om al deze redenen gezinsd gepast.

ChristenUnie maakt zich, naast de dreigende sluiting van drie rooms-katholieke kerken in de gemeente, meer in het algemeen zorgen over het voortbestaan van kerkelijke gebouwen en erfgoed in de gemeente. In de periode 2019-2021 kon de gemeente rijkssubsidie krijgen voor een lokale kerkenvisie. Is er concreet contact met de betreffende pandeigenaren om behoud te waarborgen omwille van de landschappelijke waarde en de centrale ligging? Is er een lokale kerkenvisie? Zo ja, met welk beleid? Zo nee, is dit voor de gemeente Emmen een geschikt instrument?

Wethouder Leal weet dat het parochiebestuur nog geen contact heeft gezocht met de gemeente over deze problematiek. Dit betreuren B&W, want zij denken graag mee over de toekomst van deze beeldbepalende gebouwen. Sloop zou een optie zijn voor de kerk in Emmerschans, maar herbestemming is daar ook denkbaar, gelet op enkele mooie voorbeelden in de gemeente. Het college roept de parochiebesturen op, contact te zoeken met de gemeente. Een lokale kerkenvisie is er niet. Er zijn rijkssubsidies voor verduurzaming van (monumentale) kerkpanden; de erfgoed specialisten van de gemeente kunnen erin meedenken. Omwille van de maatschappelijke dialoog worden intern voorbereidingen getroffen met een inventarisatie van alle gebedshuizen in de gemeente. Te denken valt aan een informatieve bijeenkomst om de zorgen en andere ontwikkelingen in kaart te brengen.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Nieuw besluit op bezwaar afwijzen herziening bestemmingsplan De Velden 1 te Veenoord *Eerste termijn*

SP memoreert dat de manier van afwijzen niet correct was, maar de Raad van State had inhoudelijk geen aanmerkingen. De fractie staat nog steeds achter de zorgvuldig geformuleerde afwijzing.

50PLUS vindt dat de gemeente in casu in haar recht staat en is voor het clusteren van kleine detailhandel.

Hoe graag **Wakker Emmen** de plannen van bezwaarmaker tegemoet zou willen komen, het gaat om een industrieterrein. In oktober 2022 is de Detailhandelstructuurvisie vastgesteld, met om moverende redenen het behoud van het winkelcentrum in Nieuw-Amsterdam in de huidige vorm. De fractie kan niet anders dan meegaan in de ongegrondverklaring van het bezwaar.

PvdA staat nog steeds achter het destijds genomen besluit. Zij gaat ervan uit dat de argumentatie voldoende onderbouwd is, zodat het dossier eindelijk afgesloten kan worden.

CDA ziet dat de Raad van State indertijd het beroep gegrond verklaard vanwege onzorgvuldige motivering van de dienstenrichtlijn. Is dit nu voldoende toegelicht of gaat het om nog meer gronden? Is er intussen contact geweest met de initiatiefnemer?

VVD kan zich prima vinden in dit voorstel, dat in lijn is met de Detailhandelsvisie. Het lijkt goed om nog eens in contact te treden met de initiatiefnemer over een alternatief. Dat is beter dan een langdurige juridische strijd.

Reactie college

Wethouder Van der Weide spreekt van een langlopend dossier sinds de aanvraag uit 2019 om alle vormen van detailhandel op De Velden 1 toe te staan. Dit is buitengewoon onverstandig vanuit het beleid van het functioneren van zo sterk mogelijke, geclusterde winkelcentra om detailhandel – zeker niet in deze omvang – toe te staan op een omringende bedrijventerrein. De gekozen beleidslijn is bestendig en werpt vruchten af in de kernen waar veel supermarkten uitbreiden, met vliegwieleffect voor andere winkeliers tot gevolg. De gemeente motiveerde haar afwijzing in eerste instantie onvoldoende: er stonden te veel argumenten in de bijlagen. Dit is in voorliggende voorstel rechtgezet, volgens de gemeentebestuurder is het nu meer dan voldoende. Een gesprek met de initiatiefnemer is op zijn verzoek altijd mogelijk, maar het college heeft niet veel hoop om alsnog tot overeenstemming te komen. Daarvoor zit er te veel licht tussen genoemde plannen en het gemeentebestuur.

CDA wilde niet alsnog naar een oplossing zoeken. Wel is aan te bevelen in goed contact te blijven met de lokale ondernemers.

Wethouder Van der Weide vindt deze opmerking terecht, maar wijst erop dat de vraag van de **VVD** iets verderging. Volgens B&W is er in dezen geen alternatief beschikbaar.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking

9A. Brief college inzake subsidieverlening Stichting Welzijnsorganisatie Sedna 2023-2024 **(op verzoek van de VVD-fractie)**

Eerste termijn

VVD verwijst naar haar schriftelijke discussievragen aan de overige fracties.

PvdA leest in de brief dat B&W naar de beste invulling aan het zoeken zijn en daar de tijd voor nemen. Uit rapporten blijkt dat ook organisaties als Movisie en Trimbos met hetzelfde probleem worstelen. Het is dus goed het college zijn onderzoek te laten doen, te beginnen met het formuleren van de verwachtingen van Sedna en deze straks te betrekken bij het ‘Verder Samen’-beleid.

D66 dankt Sedna voor de goede bijeenkomst in Schoonebeek. Daaruit bleek nog weer het waardevolle werk van Sedna. De fractie wil de subsidie voor 2024 niet aanhouden vanwege continuïteit, verwachtingen en betrouwbaar bestuur. Er zijn prestatieafspraken te maken. Een inkooprelatie met openstelling op de markt kan meer sturingsmogelijkheden geven dan de huidige subsidierelatie. Wel zal dat een stuk duurder zijn vanwege de btw, ten van de welzijnsvraag van inwoners. Voor D66 staat altijd voorop hoe zij de beste welzijnsproducten kunnen krijgen. Goed dat B&W dit onderzoeken, de fractie kijkt uit naar de resultaten. De gemeente moet geen welzijnstaken overnemen, zij moet alleen taken verrichten die niet anders te regelen zijn; die verantwoordelijkheid begint waar de capaciteit van de maatschappij ophoudt. Sedna lijkt prima aan de vraag van de inwoners te kunnen voldoen, in de toekomst eventueel met meerdere partijen.

Volgens **VVD** hoeft bij een inkooprelatie geen btw te worden betaald.

Volgens **D66** wel, maar dit is een vraag die bij het onderzoek door B&W is te betrekken.

CDA vindt herbeoordeling in 2025 van de samenwerking met Sedna snel genoeg. Die organisatie is erg belangrijk in de ondersteuning van kwetsbare inwoners. Zeker in deze tijd, maar hoe dan ook belangrijker dan een transitie in de werkwijze. De gemeentelijke welzijnsdoelen zijn belangrijker dan de vraag of er al dan niet concurrentie is. Meer marktwerking is zeker niet altijd meer efficiency en voor scherp sturen op de kosten is niet altijd concurrentie nodig. Het CDA is het met Sedna eens dat twee jaar financiering te kort is vanwege de krapte op de arbeidsmarkt met veel tijdelijke, kostbaardere dienstverbanden. Insourcing is geen oplossing, langjarige samenwerking wel. Het welzijnswerk moet de juiste middelen hebben om het beleid goed uit te voeren. De fractie ziet graag de ideeën van het college over het jaar 2025 tegemoet.

ChristenUnie leest tot haar tevredenheid dat het college naar het meest geschikte instrument en relatie wil zoeken. Overheidssubsidie is een financieel instrument om een bepaalde gedraging of ontwikkeling te stimuleren. De uitvoering van een publieke taak of realisatie van eigen beleidsdoelen moet anders geregeld worden: via inkoop of insourcing. Dit wringt wel omdat Sedna in zijn subsidieaanvraag vijf prioritaire doelen formuleert. Hoe verhouden die zich tot het gemeentebestuur? Dat moet aantoonbaar in een raadsinformatiebrief terugkomen: dit ontbreekt in de voorliggende collegebrief. De uitvoering van welzijnstaken moet als sociaal-maatschappelijk vangnet niet aan de markt worden overgelaten. Termen als 'concurrentie', 'efficiency' en 'inkoop' gaan in dit dossier helemaal niet op en helpen de gemeente niet verder.

SP vindt het werk van Sedna essentieel voor de gemeente. Tijdens de bijpraat- en meeloopmomenten is de grote betrokkenheid en groot verantwoordelijkheidsgevoel duidelijk te zien bij de medewerkers. De VVD vraagt of het niet beter is om zo snel mogelijk over te gaan op een inkooprelatie en stelt dat wellicht andere partijen gecontracteerd moeten kunnen worden. Wil de gemeente een bepaalde dienst uitvoeren, kan zij of subsidiëren of uitbesteden. Bij welzijnswerk met publieke functie kiest de SP beslist voor subsidie. Marktwerking in het welzijnswerk, en dus concurreren op prijs, is uit den boze. Sedna moet de welzijnspartner van de gemeente blijven, aan de hand van de subsidierelatie tot en met in ieder geval 2025. De gedachte van insourcing is sec interessant en de SP is hier niet bij voorbaat tegen. Toch vraagt dit veel voorbereiding en diepgaand onderzoek naar welke activiteiten hiervoor geschikt zijn.

GroenLinks hecht grote waarde aan het welzijnswerk en opteert dus liever voor subsidie dan een inkooprelatie. Op diverse vlakken (energie, zorg e.d.) is te zien welke inbreuk efficiëntie op de kwaliteit maakt: dus liever geen concurrentie op welzijnsgebied. Een andere organisatie zou wellicht dit werk ook kunnen doen. Maar dit jaar lopen er nog gesprekken met Sedna. GroenLinks heeft er vertrouwen in dat daar goede dingen uit komen en het college daarmee naar de raad terugkomt.

PVV denkt dat de gemeente in dezen beter opdrachtgever (inkooprelatie) dan subsidieverlener kan zijn, maar dan wel conform de regelgeving omtrent aanbesteding. Een monopoliedienst kan leiden tot te dure diensten en concurrentie tot besparingen. In de praktijk is het goedkoopste niet altijd de beste keuze, maar dit biedt wel kansen om verschillende activiteiten te vergelijken.

50PLUS wil de ouderen als speerpunt toevoegen aan de doelen van Sedna. Daarom moet het werk niet worden aanbesteed of geïnsourced, maar is een subsidierelatie beter.

Wakker Emmen meent dat het voor Sedna van belang is om subsidie voor meerdere jaren te krijgen ter borging van zijn taken. De fractie heeft vertrouwen in de kennis en kunde van Sedna.

Met die organisatie is af te spreken om de resultaten te laten zien: wat werkt wel/niet en waarom? Een inkooprelatie leidt tot versnippering van werkzaamheden, die niet altijd verbetering inhoudt. Bovendien werkt de marktwerking in de zorg aantoonbaar niet. Wat als een partij de aanbesteding wint zonder enige kennis van deze regio en de inwoners? Medewerkers verliezen hun baan en de concurrentie leidt tot een lagere prijs, waardoor naderhand extra geld moet worden vrijgemaakt. Wakker Emmen ziet dit niet zitten. Zijn er bij de VVD vermoedens dat Sedna niet efficiënt zou werken? Zitten partijen al in de startblokken om de Sedna-taken in te vullen? Insourcing kan pas als de raad een besluit heeft genomen over de gemeentelijke kerntaken. Daarvoor is dit niet het juiste moment.

Reactie college

Wethouder Leal ziet de bijdrage van de PvdA exact overeenkomen met het collegestandpunt. Het is nog te vroeg om de vragen van de VVD goed te beantwoorden. Met dit onderzoek zijn B&W heel hard bezig, als belangrijk onderdeel van het te ontwikkelen ‘Verder Samen’-beleid. Het college komt hier op een later moment op terug bij de raad.

VVD dankt de overige partijen voor hun inbreng. Goed te horen dat sommige het eens zijn met de VVD. Het gaat niet om de kwaliteit die Sedna levert, maar om de systematiek. Hier is het college naar aan het kijken, dat hopelijk enkele onderdelen uit de vragen en motivatie van de VVD daarin kan meenemen. De fractie ziet uit naar de terugkoppeling door B&W.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken.

9B. Brief Rekenkamercommissie Emmen over RKE-onderzoek Participatiewet (op verzoek van de D66-fractie)

Eerste termijn

D66 hecht veel waarde aan de onderzoeken van de Rekenkamercommissie en bespreking van die stukken, zoals de Participatiewet. Daartoe heeft de fractie schriftelijk discussievragen gesteld.

50PLUS ziet liefst tien vragen gesteld worden door D66, die veel uitzoekwerk vergen voor een kleine fractie als 50PLUS. Wel mag de informatievoorziening wat breder worden.

GroenLinks vindt de vraag over de beleidsadviseurs enigszins suggestief. Het klopt dat de commissie Samenleving vaak niet doorgaat. De fractie denkt niet dat dat door de ambtenaren voor de raad wordt ingevuld. Vindt het college dat wel? De raad kan zich aanrekenen dat de informatievoorziening nog niet helemaal tot uitvoering is gekomen, ondanks allerlei positieve aspecten.

Wakker Emmen heeft niet zo’n behoefte aan het beantwoorden van de tien D66-vragen. De gemeente blijkt serieuze stappen te hebben gezet, maar heeft alle aanbevelingen nog niet volledig overgenomen: dit is geen reden tot zorg. De conclusie in aanbeveling 3 luidt dat de gemeente de doelstellingen voor nieuw beschutte arbeid en baanafsprakenbanen nog steeds realiseert, met de ambitie tot uitbreiding. De aanbeveling inzake informatievoorziening is niet overgenomen omdat de raad er geen behoefte aan heeft. Die informatievoorziening is er wel maar komt laat, wat bijsturen lastig maakt. Menso krijgt het vertrouwen van de gemeente om zelfstandig te werk te gaan. De raad moet niet op de stoel van Menso gaan zitten. Uit controle blijkt dat de resultaten dit vertrouwen rechtvaardigen. Zolang dit zo is, is het niet nodig de informatievoorziening te vervroegen. Wakker Emmen heeft bij het RKE-rapport eerder gevraagd om de raad te betrekken bij de totstandkoming van nieuw beleid: dat is nog niet het geval geweest. D66 lijkt het oorspronkelijke RKE-rapport in vraag 4 opnieuw te willen bespreken: dat is niet wenselijk en niet zinvol. De oorspronkelijke evaluatie is niet bijgevoegd, omdat de vorige raad die al behandeld heeft. Jammer dat de commissie

Samenleving in het verleden meermalen werd afgelast, zeker omdat er voldoende te bespreken is. Dit is input voor de Werkgroep Nieuwe Werkwijze Raad. De vraag hiernaar is begrijpelijk, maar zeer suggestief in de richting van de ambtelijke organisatie.

SP vindt dat de raad nu al alle RKE-rapporten kan bespreken; desnoods agendeert zij dit zelf. De SP waardeert de bevindingen van de RKE zeer. Het antwoord op vraag 2 is 'ja' en op vraag 3 'voor nu: ja'. 4) Het RKE-rapport is duidelijk en bevat ook duidelijke aanbevelingen. 5) Een antwoord is lastig, want het gaat om veel zaken van informatie vergaren tot duiding en conclusies. Er is goed zicht op materie en in vergelijking met referentiegemeenten scoort Emmen aardig. 6) De uitvoering van de Participatiewet is te belangrijk om alleen aan B&W over te laten. De raad moet niet op hun stoel gaan zitten. 7) Het wordt hoog tijd dat er verbetering komt in de informatievoorziening richting de raad. 8) De aanname van D66 over de beleidsadviseurs lijkt erg kort door de bocht. Graag duiding van het college. 9) De SP meent dat juist de commissie Samenleving als laatste voor afgelasting in aanmerking komt. Immers, alle beleidsvelden raken de samenleving. 10) De bevindingen en aanbevelingen van de RKE moeten zo spoedig en compleet mogelijk naar de raad. Waar dit nog niet mogelijk is, moet de raad daar zo snel mogelijk alsnog van op de hoogte zijn.

PvdA is bijzonder verbaasd over de motivering van D66. De raad kan haar instrumenten altijd gebruiken. Maar een stuk opnieuw agenderen met redelijk suggestieve vragen, dat al twee keer al is behandeld en waar een C-discussie over is gevoerd, gaat de PvdA te ver. Voor de inhoudelijke antwoorden op de tien vragen verwijst de fractie naar haar inbreng bij de C-discussie en de behandeling van het RKE-rapport en de Participatiewet.

CDA ziet een helder memo van de RKE over de voortgang van de Participatiewet. De uitvoering verloopt efficiënt en effectief en de gemeente is goed op weg de aanbevelingen van de RKE vorm te geven. Wel is het van belang dat de raad tijdig de juiste informatie krijgt over de uitvoering van de Participatiewet. Het CDA deelt niet de mening dat de raad deze behoefte niet zou hebben en vindt het geen goede zaak dat dit door D66 voor de raad wordt ingevuld. Het CDA gaat ervan uit dat het college deze verantwoordelijkheid voelt.

VVD kan zich vinden in de beantwoording door B&W op de aanbevelingen van het gedegen onderzoek. De raad heeft een proactieve rol in de verdere bijsturing van en controle op het participatiebeleid. Uiteraard is het nodig informatie tijdig en te verkrijgen en een zo vroeg mogelijke advisering vanuit de raad is wenselijk. De VVD wil de raad graag een proactieve rol van advies en stellingname geven. Vreemd dat de VVD D66 op dit punt in vergelijkbare gevallen (o.a. asielbeleid) niet aan haar zijde vindt. De VVD moedigt het gebruik van beide informatiemethoden aan, die de kosten en resultaten inzichtelijk maken en de raad helpen bij de monitoring. Vooral de loonsubsidiebanen blijft de fractie kritisch volgen: voorheen bleek dit instrument bij bepaalde doelgroepen niet altijd te werken. Tussentijds bijsturen kan alleen op basis van tussentijdse informatie. De fractie is blij met de beantwoording van het college en heeft vertrouwen in diens werkwijze, zoals blijkt uit het overnemen van alle RKE-aanbevelingen. De raad heeft bij het doorgaan van de commissie Samenleving ook zelf een rol en legt de vraag hierover neer bij de commissie Nieuwe Werkwijze Raad.

Reactie presidium

Voorzitter Huttinga geeft aan dat het niet-doorgaan van de commissie Samenleving niet aan het presidium ligt. Dat komt omdat er geen agendapunten zijn. Het is aan de raad daar iets aan te doen.

Reactie college

Wethouder Wanders betoogt dat het college en ook de ambtelijke organisatie niet stuurt op al dan niet doorgaan van een commissievergadering. Daar gaat de raad zelf over, ook over de

agendapunten. Het college reikt slechts voorstellen aan. De nieuwe Participatiewet is er nog niet; daarmee heeft de gemeente nog geen nieuw beleid. Dit wordt vanuit de doe-agenda's in 'Verder Samen' doorontwikkeld. Voor integraal ontschotten en tegelijk schotten aanbrengen moet nog een rapporteringsmodus worden gevonden. De vraag over de informatiebehoefte bij de raad betrof slechts een interview met Berenschot. Het college heeft niet anders geantwoord dan dat de informatievoorziening per Bestuursrapportage in december zou plaatsvinden, als onderdeel van een volledig p&c-cyclus met doelstellingen en kengetallen plus een kwalitatieve invulling sinds 2021 via de werkbezoeken bij Menso. Voor maart staat een nieuw werkbezoek gepland voor enkele producten van Menso conform de Begroting, een en ander in vervolg op de bevindingen over doelgroep B in het RKE-rapport. De gemeente investeerde daar indertijd niet in, maar is daar nu ontwikkelstappen in aan het zetten. Conform de Begroting 2023 worden in Emmen loonkostensubsidies uitgenut. Hierover zijn B&W in gesprek met het kabinet. Dit omdat dit instrument veel breder moet worden ingezet dan alleen de baanafsprakbanen vanwege het onderscheid met de loondispensatie van het UWV. Harmoniseren van instrumentarium is ook voor (regionale) werkgevers van groot belang. Al met al meent het college op deze wijze de informatievoorziening adequaat te hebben ingevuld. Mocht de raad meer of andere info willen, dan zijn B&W altijd bereid die te verstrekken.

D66 dankt de commissie en de wethouder voor hun heldere reacties en heeft geen vervolgvragen.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken.

9C. Brief college inzake motie M12 'Schoolzwemmen' (op verzoek van de D66-fractie)

Eerste termijn

D66 memoreert het vrijwel unaniem aannemen door de raad van de motie 'Schoolzwemmen' van D66 e.a. in juni, met de verzoeken aan het college om een haalbaarheidsonderzoek inzake de invoering van schoolzwemmen en de resultaten te betrekken in een B&W-advies ter besluitvorming door de raad. Sindsdien is geen informatie ontvangen over de voortgang, al is het een complex onderzoek met veel stakeholders. Wel wekte de collegebrief van 21 december verbazing, die op allerlei vlakken tekortschoot, maar de motie wel als afgedaan beschouwde en zo voorbijging aan de besluitvorming door de raad. D66 hoopt dat de andere fracties dezelfde gevoelens hebben. De gemeente Borger-Odoorn slaagde erin, met behulp van buurtsportcoaches met integrale regelfunctie, een schoolzwemprogramma op te tuigen waarbij de gemiste schooltijd wordt ingehaald via kortere sportdagen.

VVD stemde in juni 2022 als enige tegen de motie 'Schoolzwemmen', gezien de input van enkele scholen en de te rommelige opzet van de motie. Op het verzoek tot aanpassing is D66 niet ingegaan: dit had nu veel vragen gescheeld. De scholen gaven ook in de media aan, zelf te willen bepalen wat zij met schoolzwemmen doen. De afhandeling van de motie door B&W was prima. D66 had in plaats van 14 vragen stellen voor de Bühne ook zelf kunnen informeren bij de wethouder. Op alle vragen die met 'Bent u het met D66 eens...' beginnen, antwoordt de VVD 'nee'; op de vragen die beginnen met 'Bent u het met het college eens...', is dat antwoord 'ja'. Het komt over als een kind dat zijn zin niet krijgt en hierover blijft zeuren. Wat de VVD betreft is dit dossier gesloten.

CDA vindt dat het onderzoek niet volledig conform de motie is uitgevoerd. Slechts een van de vijf in de motie benoemde bronnen is geraadpleegd. Wel zijn praktijkvoorbeelden van zwembaden toegevoegd. Het onderhouden van de zwemvaardigheden en de verantwoordelijkheid hieromtrent liggen primair bij de ouders en het individu zelf op latere leeftijd, niet bij de gemeente of de scholen. Wel kan schoolzwemmen daaraan bijdragen. B&W concluderen dat hiervoor omwille van tijd en verantwoordelijkheid geen draagvlak is bij de scholen, maar hebben dit niet bij de andere

vier bronnen getoetst. Breder onderzoek had meer rechtgedaan aan uitvoering van de motie, die matig is uitgevoerd. Het is wel de vraag of meer onderzoek tot andere uitkomsten had geleid.

PvdA is verbaasd dat dit wordt geagendeerd. De ongeschreven regel is dat een motie een verzoek is aan het college. Dat heeft de motie keurig uitgevoerd via een uitgebreide brief. Als D66 het daar niet mee eens is, is het een beetje flauw om dat te agenderen. De PvdA vindt de beantwoording door het college prima en daarmee is de motie afgedaan.

SP heeft schoolzwemmen als grote wens en diende de motie daarom mede in. De fractie was overtuigd van massaal draagvlak, maar onder de scholen bleek helaas weinig animo te zijn. De raad kan of moet dit dan niet gaan afdwingen in de samenleving. De motie is vooral praktisch ingestoken en legt geen verplichting op. Met hun brief hebben B&W naar eer en geweten gehandeld en met juiste en complete informatie. Overleg met andere kennisgroepen is niet meer nodig als scholen schoolzwemmen als onhaalbaar en niet-inpasbaar beschouwen. Onhaalbare verwachtingen scheppen dient geen enkel doel. D66 kan altijd nog een verzoek tot nader onderzoek indienen. B&W baseren zich op een informatieronde bij de scholen. Waar zij wel de behoefte voelen, kunnen zij alsnog zelf schoolzwemmen aanbieden. Dit draagt bij aan het grote belang van het op peil houden van de zwemvaardigheid bij kinderen, juist die met een problematische thuissituatie en ook van niet-Nederlandse nationaliteit. Er lijkt geen gemeentebrede behoefte te zijn aan schoolzwemmen. Scholen hebben het al moeilijk genoeg om alle wettelijke taken binnen de beschikbare uren uit te voeren.

ChristenUnie meent dat B&W inderdaad wat summier reageerden, maar het is vraag of een breder onderzoek nog wel zinvol is gezien het gebrek aan draagvlak bij de scholen. Daarom kan de fractie de insteek van het college volledig volgen.

GroenLinks hecht waarde aan de mogelijkheid tot schoolzwemmen en was daarom mede-indiener van de motie. Al was bilateraal overleg netjes geweest, er is uiteindelijk een uitgebreide collegebrief gekomen. Het dictum is niet compleet uitgevoerd, omdat alleen met de scholen is gesproken en de raad spijtig genoeg geen besluit heeft kunnen nemen. Misschien waren dan andere wensen en mogelijkheden naar voren gekomen om het zwemniveau bij de kwetsbare groepen meer te borgen. GroenLinks vindt dit uiteraard zeer belangrijk voor ieder kind. Het is wat krom dat juist de gezinnen die al kwetsbaar zijn, gestraft worden omdat zij de zwemlessen niet (in één keer) kunnen betalen. De gemeente had die lessen ook betaalbaarder kunnen maken. De scholen hebben het al heel druk; de fractie kan zich voorstellen dat zij niet nog eens met schoolzwemmen willen worden belast. Hetzelfde speelde al bij de discussie over het schoolontbijt. Wellicht zijn andere vormen te bedenken om het zwemniveau te borgen.

VVD noemt de aanwezigheid van genoeg andere regelingen zoals die in de Participatiewebshop.

GroenLinks is daarmee bekend, maar het zwemniveau is van levensbelang. Kan dat niet op school, dan moet er een extra voorziening komen voor kwetsbare kinderen. Daar zwemlessen duur zijn, blijft van de vergoeding via de Participatiewebshop voor hen weinig over.

VVD denkt dat als ouders bewust voor kinderen kiezen, zij dat ook bewust moeten doen om hun vaardigheden als lopen, fietsen en ook zwemmen bij te brengen.

PvdA hoort een bepaald beeld geschetst worden. Hopelijk geven B&W straks meer duidelijkheid.

PVV vindt dat elk kind recht heeft op zwemles. Volgens het college zijn er nogal wat haken en ogen aan de motie. De fractie begrijpt bepaalde argumenten (verantwoordelijkheid scholen, reistijd gaat ten koste van leertijd), maar zet wel vraagtekens bij de conclusie 'geen draagvlak'. Kinderen moeten ondanks armoede en/of lastige thuissituatie zwemles kunnen krijgen. De raad moet activiteiten blijven monitoren om kinderen te leren zwemmen c.q. het zwemniveau te onderhouden.

Wakker Emmen ziet als strekking van de motie een onderzoek naar draagvlak en mogelijkheden voor schoolzwemmen. Al wil de fractie dit net als D66 niet verplichten, zij stemde in met de motie, maar alleen om dit te onderzoeken. Tijdens het LOBO-overleg bleek dat draagvlak er unaniem niet te zijn. Er was geen behoefte en de reistijd naar het zwembad ging ten koste van de kostbare basale leertijd inzake rekenen, lezen en taal. De scholen die al wel zelf zwemlessen aanbieden, doen dit uit eigen keuze, de gemeente faciliteert alleen de zwembaden. Door de wens van de schoolbesturen negeren lijkt D66 zich inhoudelijk met het onderwijsprogramma te bemoeien. Schoolzwemmen heeft ook gevolgen voor de beschikbaarheid van zwembadpersoneel en lessen voor ouderen, reguliere lessen, aquajoggen e.d. Met bijna alle vragen van D66 is Wakker Emmen het pertinent oneens. Die zijn middels de collegebrief en in het LOBO-overleg afdoende beantwoord. Verder onderzoek is dan overbodig. Al is Wakker Emmen van mening dat elk kind zijn zwemdiploma moet kunnen halen, die verantwoordelijkheid ligt primair bij de ouders. De gemeente faciliteert via overdekte baden, subsidies voor buitenzwembaden en ondersteuning bij de natte gymlessen.

50PLUS vindt de motie een heel mooi initiatief, maar wil een besluit over schoolzwemmen aan de scholen laten en niet aan de gemeente.

Reactie college

Wethouder Van der Weide beaamt dat (de mate van) uitvoering van de motie aan discussie onderhevig is. Het is ook een soort beslisboom, te beginnen bij het onderwijs als uitvoerende instantie. Met zo'n stevig signaal dat de scholen hier niet op zitten te wachten, zou overleg met ouders onterechte verwachtingen bij hen wekken. De vraag is hoe effectief dat dan nog is. De gemeente zit niet te wachten op onnodig vervolgonderzoek, waarvan maar de vraag is of het tot een andere uitkomst leidt. Zij kan schoolzwemmen niet verplichten en de scholen willen het niet: dat is de overduidelijke uitkomst van het onderzoek. Voorts kent elk zwembad beperkte capaciteit overdag qua overige, ook voor het zwemniveau waardevolle, activiteiten en inzet van personeel. De reistijd naar het zwembad is voor sommige scholen aanzienlijk, die ten koste gaat van de leertijd. Uiteindelijk is het wenselijk dat elk kind een zwemdiploma haalt: voor 97% van kinderen tot zes jaar is dat het geval. Voor het ene kind is dat makkelijker dan het andere: terecht dat D66 hier aandacht voor vraagt. Anderzijds biedt de gemeente al voldoende ondersteuning via het Jeugdsportfonds, de Minimawebshop en het zwemvangnet voor groepen 7 en 8 in samenwerking met buurtsportcoaches. Een motie is niet meer dan een verzoek aan het college, dat die serieus altijd oppakt, maar wel enige ruimte vraagt bij de uitvoering. Begrijpelijk dat D66 teleurgesteld is in de uitkomst, maar de schoolbesturen hebben hier een zware stem in en die was bepalend voor het uitgevoerde onderzoek.

D66 dankt de andere fracties en de wethouder voor hun reacties. D66 herkent de zorgen dat alle kinderen in principe een zwemdiploma moeten kunnen halen dan wel hun zwemniveau moeten kunnen onderhouden. De fractie erkent dat het college net als de raad alles op alles wil zetten om dat mogelijk te maken en gaat zich nog beraden op het vervolg.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken.

9D. Brief college inzake Meerjarenaafspraken 2023-2027 met woningcorporaties en huurdersorganisaties (op verzoek van de 50PLUS-fractie)

Eerste termijn

50PLUS vraagt zich af of het percentage inwoners dat op het sociaal minimum leeft, ook terug te vinden in de nieuw te bouwen huurwoningen. De inwoners onder het sociaal minimum komen veelal niet in aanmerking voor een sociale huurwoning, doordat de huurprijs net onder het betreffende plafond uitkomt. De fractie wil daarom kleinere sociale nieuwbouwwoningen voor eenpersoonshuishoudens, waardoor de huurprijs ook lager uitvalt voor alleenstaande starters en

ouderen met minder besteedbare inkomen. Het voorkomt tevens een beroep op andere voorzieningen, waardoor daar weer meer budget vrijkomt. Het Coalitieakkoord rept van wonen als grondrecht. 50PLUS ziet een te groot verschil tussen deze theorie en de praktijk.

Wakker Emmen ziet de suggestie in de vragen van 50PLUS dat de gemeente gronden heel goedkoop aan de woningcorporaties verkoopt. B&W doen daar net als de corporaties al alles aan, zeker voor sociale huurwoningen. 50PLUS vraagt naar het percentage sociale huurwoningen bij de 4.000 geplande woningen. Het college zet in op een groei naar 5%, een goede ambitie. Er zijn voldoende bijsturingsmogelijkheden voor de raad, omdat wonen jaarlijks terugkeert op haar agenda. De energietransitie en verduurzaming zijn in volle gang: iedereen probeert deze doelen te halen, al blijft het een grote uitdaging. Het is aan de raad om zelf de informatie op te halen: dit is dus goed te monitoren. Na 2028 moeten sociale woningen die rijp zijn voor de sloop, gewoon afgebroken worden.

PvdA was zeer verbaasd over deze agendering. Eind vorig jaar is de Woonvisie vastgesteld als hét ultieme moment voor deze discussie. Indertijd vroeg die fractie vooral aandacht voor de nieuwbouw van eenpersoonswoningen. De PvdA verwacht van het college dat het samen met de corporaties en andere partijen voor voldoende betaalbare woningen zorgt voor alle doelgroepen. De fractie blijft dit monitoren en zal waar nodig actie ondernemen.

CDA begreep uit de vragen van 50PLUS niet echt de bedoeling, al gaf de toelichting van zojuist iets meer helderheid. Het CDA kan zich nog steeds goed vinden in de Woonvisie. 50PLUS kaartte bij die bespreking de eenpersoonswoningen aan, doet dat niet in de vragen, maar wel weer in de mondelinge toelichting. Bovendien was er op 30 november een voorlichtingsavond met de wooncorporaties. Waarom zijn de vragen daar niet gesteld? Het college geeft op 5 december toegezegd de meerjarenafspraken actief bij de raad te agenderen en haar te betrekken bij de voortgang. Dat is een betere gelegenheid dan nu bepaalde wensen uiten.

VVD ziet de motivering van 50PLUS de wens uitademen van goedkope huurwoningen voor lage inkomens met een duurzamer energielabel en zonder huurverhoging. De gemeente houdt zich echter aan de landelijke richtlijnen. De woonopgave is pittig: er is weinig bouwgrond, veel vraag en stijgende bouwkosten op een dynamische markt en er is meer fiscale ruimte voor corporaties om te investeren in verduurzaming. Ook huurders zelf hebben daar een opgave in. Er moet meer aandacht komen voor het middenhuursegment. Die aandacht moet er overigens voor alle doelgroepen zijn. De VVD vroeg bij de Woonvisie om een tussentijdse evaluatie en inspelen op veranderende marktomstandigheden in plaats van vastpinnen op percentages. Het zijn de corporaties die bouwen, niet de gemeente. De fractie heeft vertrouwen in de meerjarige prestatieafspraken met de corporaties.

SP prijst 50PLUS voor zijn betrokkenheid bij sociale woningbouw. Of er voldoende mogelijkheden voor sociale huurwoningen, weet de SP niet. Wel moet dat aandeel in het landelijk coalitieakkoord minimaal 30% zijn. De SP streeft in haar provinciale verkiezingsprogramma naar minstens 40% en landelijk zelfs naar 70%. De grootste uitdaging ligt bij de wooncorporaties. De raad kan regelgeving en wensen hebben, maar bouwt zelf niet. Wijziging van energielabels zonder aanpassing aan de woningen lijkt vreemd. De raad lijkt voldoende sturingsopties te hebben op de ambitie label C, al hangt dat ook vooral van de corporaties af. Sociale woningen met label 'sloop' moeten worden vervangen door nieuwe, energiezuinige woningen.

PVV meent dat doelstelling 5% sociale huurbouw niet haalbaar is en ook niet genoeg, mede omdat gemeenten verplicht worden statushouders voorrang te geven bij de huisvesting. Hierop werken de oplopende rente, sterk gestegen bouwkosten en steeds complexere regelgeving remmend. Wel kan

de gemeente zorgen voor snellere procedures, waarmee op kosten is te besparen en eerder is te bouwen. Met energielabels wordt behoorlijk wat gefraudeerd: een groener label is op het internet te kopen, zelfs voor panden zonder isolatie. Beter controle hierop is wenselijk. Het slopen van woningen na 2028 die niet meer voldoen aan gestelde eisen, moet in tijden van woningnood heel goed overwogen worden. Immers, beter slecht geïsoleerde woningen dan helemaal geen woningen.

PvdA heeft moeite met het stokpaardje van de PVV, die wederom het verkeerde beeld opwerpt dat statushouders voorrang zouden krijgen bij de toewijzing van huurwoningen.

PVV begrijpt dat de PvdA moeite heeft met de waarheid.

Volgens de **PvdA** is dat niet de waarheid: statushouders hebben geen voorrang.

Volgens de **PVV** gaf de wethouder onlangs andere informatie. De betreffende wetgeving is er al door en gaat ook in Emmen gelden.

ChristenUnie streeft in haar verkiezingsprogramma naar het aandeel 30% sociale huurwoningen. De raad kan dit periodiek bijsturen via meerjaren- en jaarlijkse prestatieafspraken. 50PLUS stelt dat er energielabels zijn gewijzigd zonder bouwkundige aanpassingen. De ChristenUnie is erg benieuwd waar die fractie dit op baseert. De ChristenUnie verzoekt het college met klem de raad actief te betrekken bij het uitvoeringsprogramma bij de vastgestelde Woonvisie.

GroenLinks vindt ook dat de vragen van 50PLUS kort na de behandeling van de Woonvisie komen. Toen stemde de fractie tegen, omdat zij meer aandeel van en aandacht voor de sociale woningbouw wilde. In die zin is vraag 1 van 50PLUS wel terecht. Hoe kan het dat een energielabel wordt veranderd zonder daadwerkelijke aanpassingen aan een woning?

Reactie college

Wethouder Otter meldt dat de gemeente percelen tegen een ‘sociale’ prijs aan de corporaties verkoopt. 18.500 euro is op dit moment inderdaad ‘aanmerkelijk goedkoper’, maar daarvoor is wel beperkte ruimte beschikbaar. Daarmee wordt gepoogd de huurprijs te drukken, maar de impact van de forse bouwkosten is groot. Voor de nieuwste locaties vraagt de gemeente 100 euro per m², maar dit gold nog niet zo lang geleden op vroeger beschikbare locaties ook. De afspraken met de corporaties zijn zoveel mogelijk op hun plannen gebaseerd, inclusief de aantallen. B&W gaan ervan uit dat die gerealiseerd worden. Het zijn juist de corporaties die anticyclisch kunnen blijven investeren, daar hun rendementseisen anders zijn dan bij commerciële partijen. De voorraad sociale woningbouw is nu 28,4% en kan best richting de 30% gaan. Dat betekent nog niet dat er meer sociale woningen komen dan gepland, omdat de kans groot is dat de totaalopgave van 4.000 woningen niet wordt gehaald. In het verleden waren de prestatieafspraken tamelijk vrijblijvend, maar die zijn steeds stringenter geworden. De gemeente doet zelf daarbij ook toezeggingen waarop zij aanspreekbaar is. Uiteraard neemt het college de raad mee in het uitvoeringsprogramma van de Woonvisie. In principe moet je in tijden van krapte geen woningen slopen. Het is wel een optie als ze niet te verduurzamen zijn of anderszins niet meer van deze tijd zijn. Dat is vaak veel goedkoper en je krijgt er in alle gevallen een moderne woning met dito voorzieningen voor terug. Statushouders hebben wettelijk geen voorrang bij huurwoningen. Wel heeft de gemeente voor hen een huisvestingsplicht: dat zet dus wel druk op het toewijzingsproces. Rond verduurzaming gelden de gemaakte afspraken met de corporaties. Op gegeven moment mogen zij niet meer verhuren onder label D. Dit wordt continu gemonitord door de gemeente. Het gaat in de praktijk om een beperkt aantal complexen: die verduurzamingsplannen worden in het eerstvolgende reguliere overleg met de corporaties doorgenomen.

PvdA is blij met deze duidelijkheid over de vermeende voorrang voor statushouders bij huurwoningen. Daar is geen sprake van, de gemeente heeft alleen een huisvestingsplicht. Wonen is een grondrecht, ook voor statushouders. Wat voor effect heeft dit op de wachtlijsten?

Wethouder Otter heeft die informatie niet exact beschikbaar. Tot 2023 was het relatief eenvoudig om de statushouders te huisvesten. De wachttijden liepen hier ook niet erg door op. Wel stikt op dit

moment door de stijgende rente de algemene doorstroming van de huur- naar de koopmarkt. Hierdoor gaan de wachttijden nu meer oplopen. Daarnaast zijn de aan statushouders toegewezen woningen meestal ook niet de meest favoriete exemplaren onder nieuwe huurders. De inspanningen van de gemeenten zijn erop gericht om voor zoveel mogelijk tempo in de bouw te zorgen. Dit is niet alleen de oplossing voor de sociale huursector, maar ook voor de doorstroming van alle categorieën. Dit is nodig omdat niet elke bewoner in de sociale huur huursubsidie krijgt: dit maakt het verschil tussen sociale en middenhuur in die gevallen niet eens zo groot.

PvdA stelt vast dat de woorden van de PVV over de statushouders niet terecht zijn.

PVV beluistert dat er een huisvestingsplicht is voor die groep. Dat maakt dus helemaal geen verschil: er zijn genoeg gemeenten die hun wél voorrang geven. De PVV is er bang voor dat dit ook in Emmen gaat gebeuren. In feite maakt dat niet uit: statushouders krijgen tussendoor huurwoningen toegewezen, vaak voor mensen die al lang op de wachtlijst staan.

PvdA verschilt te veel van mening met de PVV, die de antwoorden van de wethouder verdraait.

PVV verdraait die woorden niet, maar benoemt alleen de feiten.

50PLUS is heel bij met alle antwoorden. Die zal de fractie intern inventariseren en zij zal zich beraden op verdere stappen. Op de vraag van de ChristenUnie: sommige particuliere eigenaren huren mensen in om het energielabel te wijzigen zonder feitelijke woningaanpassingen.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken.

10. Vaststellen verslagen vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen raadscommissie W&R van 9 januari 2023

Voorzitter Huttinga stelt vast dat de notulen van 9 januari 2023 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

10B. Vaststellen notulen raadscommissie Samenleving van 10 januari 2023

Voorzitter Huttinga stelt vast dat de notulen van 10 januari 2023 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

10C. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 12 januari 2023

50PLUS dankt het college voor de nagekomen beantwoording op de gestelde rondvraag in deze vergadering.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat de notulen van 12 januari 2023 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Er zijn geen agenderingsverzoeken.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga sluit de vergadering om 22.06 uur onder dankzegging.